

Mérnök és munkás

Kun, Varga és Hevesi népbiztos elvtársak a fizikai és szellemi munkáról és a proletariátus szellemi vezetéséről

Kun Béla, Varga Jenő és Hevesi Gyula népbiztos elvtársak tegnap az AMOSZ. nagygyűlésén az új országházban előadást tartottak a mérnökök szerepéről a szociális termelésben.

Kun Béla elvtárs annak a fölfogásnak helytelenségét mutatta ki, hogy a proletariátusnak szellemi vezetésre van szüksége és erre a mérnöki kar hivatott. A proletár-osztály, amely teljesen a maga erejével föl tudta magát szabadítani, nem szorul gyámkodásra a szellemi vezetését önmaga látja el. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a proletariátus mellőzni vagy elnyomni akarná a szellemi munkát, a szellemi munkásokat. A szellemi munka megfelelően magasabb honorálása a marxista fölfogás egyenes folyománya. Marx szerint a szellemi munka összetett fizikai (egyszerű) munka, amelyért megfelelően magasabb bér jár. A szocialista termelésben meg kell és meg fogják becsülni a szellemi munkát, még pedig gazdasági értékének megfelelően, nem úgy, mint a kapitalista társadalomban, ahol például a mérnöki munkát gyakran jóval értékén alul fizették meg, gyakran pedig — ha a mérnök egyben „jó üzletember” is volt — sokszorosán valódi értékén felül. A kapitalista társadalomban a szellemi munka gazdasági és erkölcsi honorálása gyakran a legkevesebb ellentétben áll egymással;

331.7

a komoly munkával foglalkozó technikus erkölcsi megbecsülése valósággal bőkezűnek volt mondható, míg munkájának gazdasági honorálása, megfizetése annál fuvarabb volt.

A proletariátus, amely nem szorul szellemi vezetésre, a maga osztályöntudatával mindaddig a gazdasági élet irányítója lesz, amíg az osztálykülönbségek meg nem szűnnek. Másfelől a fejlődés a szellemi és a fizikai munka közti különbség megszüntetése felé tendál. A műveltség, a tudás nem lesz többé osztályprivilegium s abban a mértékben, amint az emberek képzettsége, tudása kiegyenlítődik, fokozatosan megszűnik a kvalifikált és nem kvalifikált munka közötti különbség. Ha a mérnökök ezt a fejlődési tendenciát felismerik, nem lesznek olyan idegesek a munkássággal szemben, mint most. Meg lehetnek róla győződve, hogy a szellemi munka értékének nincsen kedvezőbb talaja, mint a szocializmus.

Varga Jenő elvtárs a mérnökök magasabb műveltségére appellálva felhívta a halgatóság figyelmét arra, hogy itt tulajdonképpen arról a bizalmatlanságnak maradványairól van szó, amely a munkásság részéről, különösen régebben,

minden intellektuellel szemben megnyilvánult. Ez a bizalmatlanság sok értékes s hasznos elemet származított a munkásság osztályharcának küzdőteréről. Így például a polgári radikálisok közül soknak egészen szocialista volt a meggyőződése, de mégsem volt annyira erős, hogy ezt az állandó, gyakran szinte legyőzhetetlen bizalmatlanságot el tudták volna viselni. Mindnyájunknak kötelességünk, hogy ezt a — most már lényegesen csökkent — bizalmatlanságot lassankint kiküszöböljük. De a

mérnökök lássák be azt is, hogy ők a multban — akaratauk ellenére — a kizsákmányolás eszközei voltak, mint üzemvezetők, akkord-kalkulátorok stb. Felülről kizsákmányolták, lefelé korbácnak használták fel őket; a kapitalista termelési rendszer áldozatai voltak.

A munkásság öntudatos elemei mindig tisztában voltak azzal, hogy a mérnök ezt a hálátlan szerepét csak kénytelen-kelletlen végezte; a gyári munkás mindig tudta, hogy neki a gyári mérnök-munkással azonos érdekei vannak. A szocialista termelés felmenti a mérnököket kényszerűségből vállalt hálátlan szerepüktől.

Hevesi Gyula elvtárs a kérdés technikai részével foglalkozott s kifejtette a mérnök üzemvezetési, irányító szerepét a szociális termelési processzusban.

Városi újság 6/4